

GLAS PODRAVINE

GLASILLO
SOCIJALISTIČKOG
SAVEZA RADNOG
NARODA OPĆINE
KOPRIVNICA

PETAK, 4. STUDENO 1988.

GODINA XLIII
BROJ 44

Radnim ljudima i građanima
općine Koprivnica čestitamo
praznik

Dan općine

uz želju da im svi napori na
provođenju dogovorenih i
prihvaćenih zadataka budu
okrunjeni uspjehom.

Dobrim željama pridružuju
se i stanovnici zbratimljenih
općina Domžale i Novi Bečej,
uz uvjetenje da će suradnja
triju općina u budućnosti biti
još uspješnija.

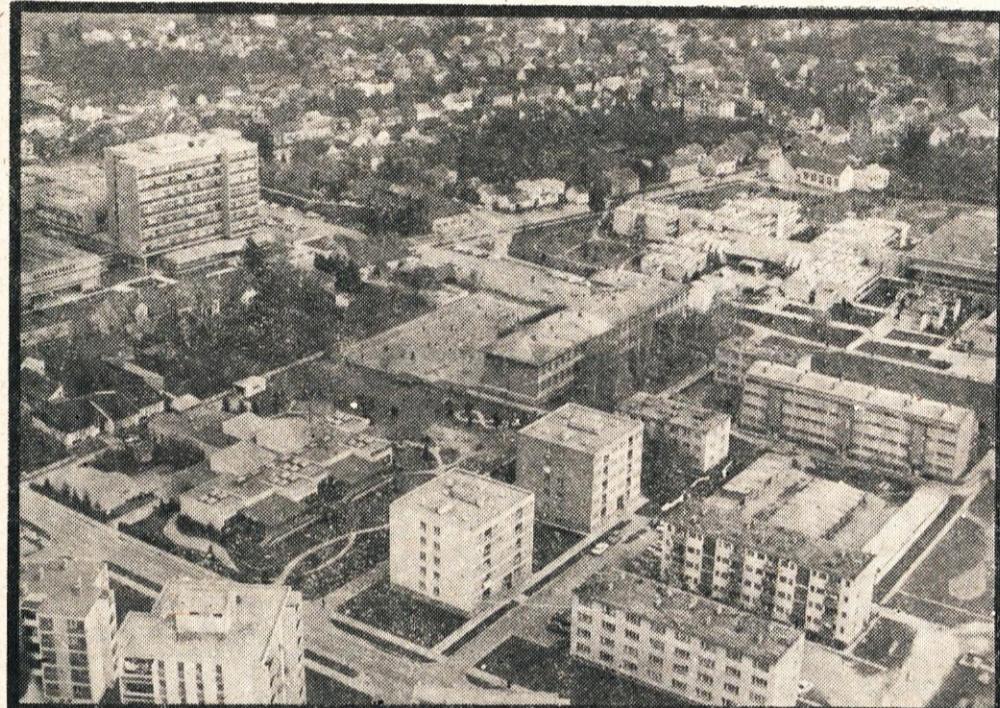

U povodu Dana općine Koprivnica naš svečarski broj je plod
konkretnе suradnje redakcija »Glasa Podravine« i »Občinskog poročevalca« iz Domžala: tekstovi su tiskani na dva jezika — hrvatsko-srpskom i slovenskom, a u njima se uglavnom obrađuje zajednička problematika dviju zbratimljenih općina.

OBČINA DOMŽALE

občinski poročevalec

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNega LJUDSTVA DOMŽALE

Čvrsto zajedništvo

U teško gospodarstveno vrijeme u kojem živimo, možda je najvažnije znati stisnutu ruku prijateljima i zajedničkim snagama krenuti naprijed. Bratstvo i jedinstvo ona je komponenta što nas je i u najteža vremena znala sačuvati. U našoj višenacionalnoj Jugoslaviji upravo razvijanje i učvršćivanje bratstva i jedinstva pokazuje se i danas kao osnovni element našeg zajedništva, našeg puta prema naprijed i svladavanja velikih teškoća u kojima se nalazimo.

Zajednički broj, skupna štivilka, redakcija »Občinskog poročevalca« i »Glasa Podravine« samo je jedan mali djelić u razvijanju bratstva i jedinstva, ali zato nama drag jer radi se o projektu, poštovani čitatelji, koji je sada pred vama, a na nama ostaje da konstatiramo da u jugoslovenskim razmjerima mi gotovo da ne znamo za slični primjer. Na djealu smo pokazali kako valja biti prijateljem,

kako raznijeniti iskustva, poštovati jezik druge sredine i učiniti sve da učvrstimo naše zajedništvo. Zbratimljene općine Domžale i Koprivnica, isto tako i Novi Bečej, tijesno suraduju na mnogim područjima društvene, privredne i političke djelatnosti. Razvijamo sportsku, kulturnu i općenito svaku drugu aktivnost kako bi se što više zblijili, pomogli jedni drugima i učvrstili još više naše prijateljstvo.

Na jedinstven način, zajedničkim brojem koji je pred vama poštovani čitatelji, bratska općina Domžale čestitala nam je naš najveći praznik, Dan općine 7. studenoga. Isto tako, pripremit ćemo u povodu domžalskog praznika, 23. svibnja naredne godine, novi zajednički broj. Dakle, samo zajedništvom može se naprijed!

REDAKCIJA »GLASA PODRAVINE«

Mostovi prijateljstva

Prijateljstvo in sodelovanje med ljudimi je najtrdnejši most, ki povezuje in združuje skupnosti in narode, ne glede na njihovo različnost. Za čas, v katerem živimo, pa je še posebej pomembno, da takšne mostove in prijateljske vezi gradimo v naši skupni domovini Jugoslaviji. Vse pre malo se med seboj poznamo, pre malo vemo drug o drugem, zato se tudi slabo razumemo in težko iščemo poti, na katerih bi nas te razlike združevale, bogata in nam pomagale k sožitju in skupnemu delu.

Enaostletno sodelovanje pobratenih občin Koprivnice in Domžale je stekalo mnoge vezi med občani, organizacijami in društvu pri iskanju skupnih poti za hitrejši razvoj občin in lepše življenje naših ljudi. Pri tem smo izmenjali mnoge izkušnje, spoznali drug drugega, se drug pri drugem učili in tudi drug drugemu pomagali.

V te povezave pa se s skupno štivilko GLASA PODRAVINE in OBCINSKEGA POREOCEVALCA vključujeta tudi obe uredništvi in

preko njiju tudi Občinski konferenci SZDL. Skupna izdaja, ki je namenjena obeležiti 7. novembra — praznika občine Koprivnica, bo v domove obeh občin prinesla delček življenja, uspehov in težav ter pogledov v prihodnost. Želimo pa da, bi vzpodbudila razširitev stikov in razvijanje novih oblik sodelovanja zlasti na področju gospodarstva.

Prepričani smo, da bo skupno glasilo občin domžalske občine, ki še niste obiskali Koprivnici predstavilo nekaj utrinkov iz življenja in dela pobratene občine, ne more pa vam približati topline in prijaznosti čudovitih koprivniških ljudi — spoznate ju le, če se z njimi srečate.

Če bo k novim srečanjem in prijateljstvu prispevalo tudi to glasilo, smo dosegli naš namen.

Ob prazniku občine Koprivnica vsem delovnim ljudem in občanom iskreno čestitamo!

UREDNIŠKI ODBOR
OBCINSKEGA POREOCEVALCA

Koprivnica — naše okno v SFRJ

O suradnji dviju zbratimljenih općina razgovarali smo s predsednikom Skupštine Domžale Peterom Primožičem i predsednikom Skupštine općine Koprivnica Durom Pokrajcom

STRANICA 2

DAN OPĆINE KOPRIVNICA BIT ĆE OBILJEŽEN NIZOM
MANIFESTACIJA RADNOG I SVEČARSKOG ZNAČAJA

Za praznik — svečano i radno

KOPRIVNICA — Manifestacije u povodu Dana općine Koprivnica, 7. studenoga, započinju već u petak, četvrtog dana tog mjeseca kada je u prijepodnevnim satima predviđeno otvorenje novog poslovog prostora dopisništva »Vjesnika« u Gupčevoj ulici, a u 17,30 sati u Domu kulture kulturno-umjetnički program Osnovne škole »7. studeni 1943.«. Idućeg dana, u subotu 5. studenoga, u poslovnoj zgradi »Podravke« bit će otvorena stalna izložba crteža Ivana Generalića (8,30 sati), a u Hlebinama izložba izabranih rada iz zbirke hlebinske Galerije, uz promociju kataloga cijelokupne zbirke u Hlebinama u povodu 20. godišnjice djelovanja Galerije. Za 12 sati predviđeno je otvorenje poslovog prostora Zanatske zadruge »Temelj« Koprivnica. U isto vrijeme na Gradskom stadionu odigrava se utakmica nogometnih reprezentacija vojnika Zagrebačke armijske

oblasti i Nogometnog saveza općine, dok će se koprivnički košarkaši s reprezentacijom vojnika ove Oblasti sastati u sportskoj dvorani (17 sati).

U nedjelju, 6. studenoga u devet sati bit će na prostoru spomen-parka »Danica« otkrivena spomen-ploča zatočenika ustaškog logora »Danica« s područja općine Bjelovar, dok u 10 sati na Trgu maršala Tita započinje Trka oslobođenja i kros vojnika Zagrebačke armijske oblasti.

Na dan praznika, 7. studenoga, u 8,30 sati bit će promoviran »Podravski zbornik 1988«, dok u 10,30 u Domu kulture započinje svečana sjednica Općeg sabora općine Koprivnica. Na njoj će dobitnicima biti uručena općinska priznanja, a prigodni program izvest će Komorni ansambel simfoničkoga orkestra Domžale — Kamnik i RKUD »Podravka«.

- Husni i Meta Pomet
— zajedno

Naše vesoljsko mesto

• • •

Do budućno- stil u trećoj klasi

STRANICA 8

Poznate Koprivnico? Koliko poznajete Domžale?

Ova smo pitanja postavili nekolicini građana iz Domžala i Koprivnice kako bismo saznali što znaju o zbratimljenim općinama

STRANICA 6

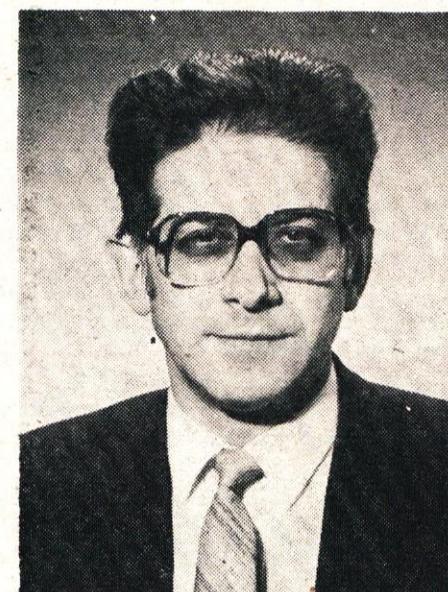
Bjuro POKRAJAC, predsjednik SO Koprivnica

• Općina Koprivnica zbratimljena je s općinama Domžale i Novi Bečej. Povelje o bratimljenu Skupština općine Koprivnica potpisala je sa Skupščinom občine Domžale 1977, a sa Skupštinom općine Novi Bečej 1986. godine.

U poveljama o bratimljenu rečeno je, pored ostalog, da se bratimljjenjima želi podstići izmjena iskustava na svim područjima života i rada, da se zajedničkim naporima razvijaju materijalne osnove socijalističkog društva i blagostanja ljudi, te da se na taj način doprinese daljnjem razvijanju bratstva i jedinstva između naših naroda i narodnosti.

Peter PRIMOŽIČ, predsednik SO Domžale

V LISTINO O POBRATENJU, ki sta jo v imenu Skupščin občin Domžale in Koprivnica pred 11 leti podpisala njuna predsednika, smo med drugim zapisali: »Pobrateni občini sprejemata priateljstvo in medsebojno sodelovanje s ciljem da s skupnimi naporji v praksi potrdita temeljna načela socialistične samoupravne družbe in njen napredok. Pobrateni občini se bosta odločili za tiste oblike sodelovanja, ki bodo po njuni prosti presoji doprinesle k izpolnitvi osnovnega cilja pobratenja in medsebojnega sodelovanja.«

Zajednički koraci su čvršći Kopričnica – naše okno v SFRJ

— Koje su činjenice presudno utjecale da se pokrene inicijativa za bratimljene koprivničke općine s općinama Domžale i Novi Bečej, pitali smo Đuru Pokrajca, predsjednika Skupštine općine Koprivnica.

— Povelje o bratimljenu bile su posljedice već ranije zacrtanih i realiziranih pravaca suradnje između pojedinih subjekata s područja općina. Bratimljene je trebalo i stvarno je otvorilo mogućnosti za širu i obuhvatniju, te kvalitetniju suradnju na različitim područjima.

Počelo je s privrednom suradnjom, uspostavljeni su prvi kontakti, razvijala se suradnja na pojedinim segmentima s težnjom širenja na općem planu, da bi konačno došlo i do bratimljena općina.

Jedanaest je godina prošlo od dana kada su općine Domžale i Koprivnica potpisale akt o bratimljenu. Teško bi bilo nabrojati sve što se zabilo kroz ovaj period u realizaciji bratimljenum zacrtanih pravaca suradnje: od privredne, preko kulturne, sportske, suradnje između društvenih i društveno-političkih organizacija, te drugih segmenta društva. Uspješno smo iznalazili zajedničke ciljeve i puteve za njihovu realizaciju.

Danas su Koprivnici poznate organizacije udruženog rada »Helios« — kemijska industrija, Papirnica Količev, »Tosama«, tvornica sanitetskih materijala, »Univerzale«, industrije odjeće, »Toko«, tvornica kovčega i kožnatih proizvoda, »Agroemon« iz Domžala. U Domžalamu su dobro poznati »Podravka«, »Bilokalnik«, »Izvor« i drugi iz Koprivnice. Međusobna razmjena između privrede dviju općina značajna je za sve subjekte koji u njoj sudjeluju, ali i za obje društveno-političke zajednice.

Prezentirali smo dosta toga jedni drugima iz kulturnog stvaralaštva; spomenimo ove godine otvorenu izložbu podravske naive u Domžalamu. Ta suradnja se nastavlja. Za Dan općine, u Koprivnici ćemo slušati Komorni ansambl simfoničnega orkestra Domžale — Kamnik.

— S obzirom na iskustva zbratimljenih općina Domžale i Koprivnica, vjerojatno slijedi i bratimljene s općinom Novi Bečej...

Bratimljene općina Koprivnica i Novi Bečej dalo je novi poticaj inače dobrim poslovnim odnosima između koprivničke i novo-bečejske privrede. »Podravka« održava vrlo dobre odnose sa »Potisjem«, trgovackom organizacijom u Novom Bečaju, a posebno Poljoprivredno industrijskom organizacijom »Biserno ostrvo«, koja je u sastavu IPK »Servo Mihalj«. Ta suradnja dovele je do zajedničkog ulaganja u tvornicu koktel peciva u Novom Bečaju, koja će uskoro ući u redov-

nu proizvodnju. Ovo zajedničko ulaganje treba pridonijeti zajedničkom nastupu na tržištu dvaju, u prehrambenoj industriji zemlje, značajnih partnera. Dobro se razvija suradnja između »Potisja«, »Poleta«, industrije građevinske keramike iz Novog Bečaja i »Izvora« iz Koprivnice.

Relativno kratak period bratimljene donosi mnoge sadržaje. Treba spomenuti da se oni ne ograničavaju samo na privrednu suradnju. I drugi subjekti dviju društveno-političkih zajednica dobro surađuju.

Mi u Koprivnici ne možemo a da ne izrazimo svoje zadovoljstvo razvojem odnosa s bratskim općinama. Uspjeli smo učiniti još nešto: upoznavaju se ljudi, šire se istinski međuljudski odnosi koji doprinose boljem razumijevanju između nas koji živimo na različitim područjima Jugoslavije, a time sigurno doprinosimo razvijanju bratstva i jedinstva između naših naroda i narodnosti.

— Da li su iscrpljene sve mogućnosti suradnje sa zbratimljenim općinama?

— Ni izdaleka nismo iscrpli moguće domete ovakvog zajedništva. Postignuto ćemo proširivati istovremeno iznalazeći nove ciljeve i nove sadržaje.

Danas je vrijeme osmišljavanja i provođenja velikih reformi. Ono traži novi način razmišljanja o suštini socijalizma, o razvojnim vizijama socijalističkog društva. Svi zajednički u ovoj zemlji moramo odrediti pravce daljnog kretanja. To zahtjeva izuzetne napore, novoga bez toga nema. Tri su općine razvile dobre odnose. Svaka ima svoje specifičnosti. Dakle, bogatstvo u različitosti. Postoji i puno toga zajedničkog. Ostaje puno prostora za zajedničke napore u ostvarivanju ciljeva koji su nam svima od interesa. Imamo solidne temelje. Nećemo početi od pepela. Trebamo samo nastaviti. Domžale su poznate po svojoj industriji, posebno po maloj privredi, Novi Bečej po poljoprivredi, građevinskoj industriji, Koprivnica ima suvremenu prehrambenu industriju, drvno-prerađivački kompleks, poljoprivrednu i dosta toga drugoga. Imamo, a u dogledno vrijeme imat ćemo još više, prostora za međusobnu izmjenu iskustava, povezivanje, zajednička ulaganja, prestrukturiranje privrede na bazi novih tehnologija, usvajanja novih proizvodnji.

Zajedničkim usmjeravanjem, snaga pokušajmo u ovom trenutku iznalaziti prečicu za izlazak iz krize, a budućnost će nam biti to bliže što prije ka njoj zakoračimo. Koraci će biti čvršći ako budu zajednički.

Na kraju: svim stanovnicima općine Koprivnica čestitam 7. studenoga — Dan općine.

Razgovarao: Vladimir KUZEL

Kako se uresničujejo ti cilji in oblike sodelovanja, smo povprašali predsednika Skupščine občine Domžale tov. Petra Primožiča.

Sreča je, da je naše pobratenje združilo dve občini, ki sta si podobni tako po razvojnih usmeritvah kot po gledanjih na nadaljnji razvoj SFRJ. Pred 11 leti sta začeli sodelovati občini, ki imata želji in ju v praksi tudi uresničujeta, da z izmenjavami mnenj in izkušenj pa tudi s konkretnim sodelovanjem in pomočjo, ko je to potrebno, krepita medsebojne vezi in uresničujeta cilje opredeljene v Listini o pobratenu.

Čeprav smo znani kot odprta občina, v katero prihaja iz dneva v dan veliko delegacij in in posameznikov iz Jugoslavije in tujine, ki želijo z nami izmenjati izkušnje, nas tesne gospodarske, kulturne in druge vezi vežejo le z obično Koprivnica. Zato je to sodelovanje še posebej pomembno, saj je občina Koprivnica edina, s katero smo pobrateni in za nas pravzaprav pomeni okno v socialistično federalno republiko Jugoslavijo.

Ste zadovoljni z dosedanjimi rezultati sodelovanja?

Sem in nisem, kajti veliko je še možnosti, ki niso izkorisčene.

Že ob samem podpisu Listine je bila naša usmeritev, da okrepimo vezi med temeljnimi oblikami organiziranosti delovnih ljudi in občanov v obeh občinah. Od tod naša prizadevanja po krepiti sodelovanja med posameznimi družbenopolitičnimi organizacijimi, kjer je zlasti Zveza socialistične mladine naredila precejšen korak, med društvi in interesnimi združenji, še posebej pomembno pa je gospodarsko sodelovanje. V vseh teh neposrednih stikih, delovnih dogovorih, skupnih prireditvah ipd. se je poglabljalo znanje občanov o pobrateni občini, krepile so se medsebojne vezi in priateljstva.

Gospodarsko sodelovanje danes, kako jutri?

Kar nekaj delovnih organizacij (Helios, Papirnica, Tosama, Filc, Ljubljanska banka, TOKO) je navezalo neposredne gospodarske stike, katerih rezultati so iz leta v leto večji in kvalitetnejši. Dosedanja gospodarska situacija je zahtevala od združenoga dela, da se ukvarja predvsem samo s seboj. Nekateri pozitivni rezultati majskoga paketa ukrepov in napovedane spremembe ekonomskoga sistema pa zagotavljajo, da je vendarle napočil čas, ko bodo DO svojo prihodnost pa tudi sodelovanje z DO v občini Koprivnica lahko načrtovale dolgoročno. V tem vidim veliko pričinu za tesnejše gospodarske vezi.

Največ sodelovanja je na področju kulture, telesne kulture, gasilstva!

Se dolgo bo — ne le v naši občini temveč v celotni republiki — prisoten spomin na razstavo Hlebinskih naivcev, ki si jo je poleg 8000 obiskovalcev ogledalo tudi veliko organiziranih skupin naših šolarjev. Nekateri se še vedno spominjajo doživetega kulturnega večera (nastop tamburašev) pred leti v Mengšu, možnosti pa je še veliko. Tako planiramo izmenjavo kulturnih skupin (folkloristi, tamburaši, komorni orkester), razmišljamo o skupnih novoletnih koncertih, saj tako izmenjava ne omogoča le spoznavanje kulturne pobrate občine, temveč bogati živiljeni vsakdan vsakega izmed nas. Glede sodelovanja na športnem področju je še veliko možnosti, saj stalnih športnih stikov med društvami, pri tem pa moram izvesti športna srečanja (ki niso samo to!), ki jih organizira OO ZSS Upravnih organov obeh občin. Srečujejo se tenisači. Glede na bogato športno tradicijo obeh občin, kjer je tudi precej vrhunskih rezultatov, pa ne bi bilo slabno, če bi se drug od drugega kaj »nalezli«. Ne morem tudi mimo uspešnega sodelovanja gasilcev obeh občin, ki na dolgoletnih tradicionalnih srečanjih negujejo bogata izročila svoje humane dejavnosti ni izmenjujeta izkušnje. Sodelovali so tudi planinci, vendar je v zadnjem času te aktivnosti manj. Vse te oblike so za občane obeh občin privlačne, zato tudi fin. sredstva, ki so za ta srečanja potrebna, ne bi smela biti problem. Vse to sodelovanje je doseglo določeno raven, ki jo moramo obdržati v prihodnje in jo krepiti predvsem v smeri množičnosti in tudi medsebojne izmenjave izkušenj.

Kaj lahko pričakujemo od prihodnosti?

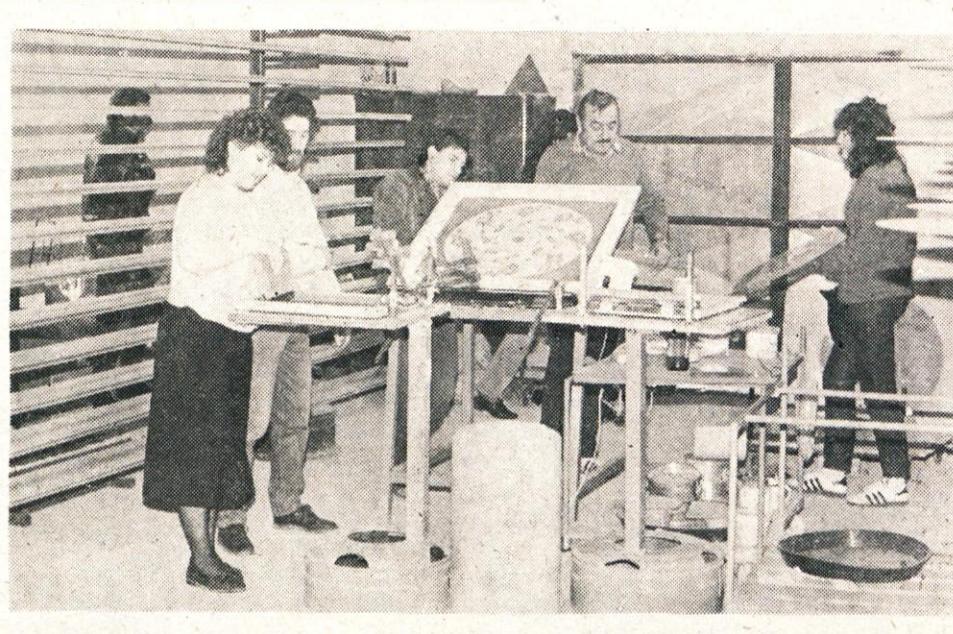
Našo prihodnost bomo gradili na delu, rezultatih tega dela in znanju. Kolikor sem že uspel spoznati našo pobrateno občino, se upam trdit, da so njihovi temelji podobni, saj so vajeni trdnega dela in odrekjan, ki odsevajo tudi z večine slik njihovih naivcev. Delo in skupna prizadevanja pa so tudi osnova, na kateri gradimo nadaljnje sodelovanje. Za nas bratstvo in enotnost, mostovi med narodi, tesne vezi niso le besede, temveč so konkretna dejanja, sodelovanja in priateljstva. Naša skupna želja pa je, da to tudi v prihodnje ostanejo.

Naši prijatelji v teh dneh praznujejo...

Ob prazniku, ki za vse ljudi občine Koprivnica pomeni le kratek predah na uspešni poti izgradnje boljšega jutri, jim iskreno čestitam in želim tudi v prihodnje veliko delovnih uspehov in dobrega sodelovanja.

Razgovor pripravila:
Vera VOJSKA

● Občina Domžale že od nekdaj slovi po obrtništvu, kaj so obrtne tradicije v naši občini že zelo stare. Domžale so znane po slamnikarstvu, med obema vojnoma, zlasti pa po drugi svetovni vojni se je razvila množica obrtnih dejavnosti. Navedemo naj podatke, da je tačas v občini Domžale približno 1350 obratovalnic s preko 2000 zaposlenimi. Ob tem velikokrat posredujemo tudi podatek, da se s prispevki in davki nateka v naši občini od obrtništva v občinski proračun bistveno več denarja kot v drugih občinah, to pa seveda nalaže vsem pristojnim službam tudi odgovornost, da zadeve v zvezi z obrtništvom urejejo tako, da so za obrt, njen razvoj in perspektivo vzpodbudne, za obrtnike same pa stimulativne.

V obrti veliko možnosti

Na ta vprašanja je seveda več odgovorov. Predvsem gre za neko že dalj časa uveljavljeno gledanje, da obrt ni nekaj, kar je treba zatrati in v njej gledati nekakšno družbeno škodljivo dejavnost, pač pa da gre za gospodarsko aktivnost, ki ima svojo težo. Zlasti še, če se nanjo gleda perspektivno in si predoči možnosti, ki se v prihodnjem ponujajo. Zavdajoč se te perspektive obrt v Domžalah nikoli ni bila zapostavljena gospodarska panorama, pač pa resna družbena aktivnost, ki je dajala in kaže pomembne prednosti tako v sposobnosti pomoči gospodarstvu prestrukturiranju proizvodnje, kooperantrih in drugih oblikah sodelovanja z združenim delom, večjem zaposlovanju in podobnem... Ugoden je odnos — in posredno tudi vpliv na razvoj drobnega gospodarstva; predvsem tudi davčna politika, ki je do obrtnikov — začetnikov prav izjemna. Olajšave so za dobo treh let. Prvo leto so olajšave največje, znašajo kar 100 odstotkov, nato pa se manjšajo. V drugem letu opravljanja obrtne dejavnosti plača zavezanc 50 odstotkov odmerjenih dajatev, tretje leto je še 25 odstotkov olajšav, v četrtem letu pa odmerjeni davek plača že v celoti.

Da bi zadostili zanimanju obrtnikov za odpiranje obrtnih dejavnosti v naši občini, je že pred časom stekla zahtevna aktivnost usposobiti 34 ha veliko zamočirjeno območje v novem Trzinu, koder bi razvili domžalsko obrtno cono. Strokovne razprave o tem so stekle že pred 10 leti, izdelani so bili načrti in sprejet zazidalni načrt obrtne cone Trzin.

da je v bistvu moč izbrati ustrezno lokacijo in zvrst gradnje za katerokoli ekološko nevarno obrt. Pri gradnji so namreč pazili tudi na to. Sicer pa je bilo graditeljem pomagano tudi z bančno kreditno politiko in sicer tako graditeljem — zasebnikom, kot tudi družbenim organizacijam drobne obrti.

Za storitvene obrti je bilo mnogo storjenega tudi v samem centru mesta Domžale, saj je bilo ob nakupu manjših lokalov precej pomagano zasebnikom. Taki pobudi gre zahvala, da je tačas v strogem centru mesta že kopica prijetnih, malih lokalov vseh mogočih (zlasti) storitvenih obrti.

Vso široko paleto aktivnosti obrtnikov, ki so združeni v Obrtno združenje Domžale, pa je marsikdaj obremenjevalo dejstvo, da je bilo o njihovi dejavnosti velikokrat le malo znanega, zlasti seveda če izvzamemo iz vsega števila posameznika. Ob tem so v Domžalah ugotavljali, da so v enakem informativnem vakuuumu tudi nekatere zanimive in tehološko atraktivne obrtne pridobitve, tehnologije,

Takole je bilo v Trzinu v obrtni coni na začetku del. Bilo je pred dvema letoma ...

Danes je odprtih že več obrtnih obratovalnic, med njimi tudi Imperlova — KIMI (v ozadju)

storitve, izdelki. Da bi prešli to stanje informativne »sence«, je Obrtno združenje Domžale že dvačrat pripravilo veliko pregledno razstavo izdelkov in storitev drobnega gospodarstva v občini Domžale, zadnjo ob letosnjem občinskem prazniku v mesecu maju letos.

Obe razstavi sta uveljavili podobni poslovni duh, inovativnost, delovne ambicije ter prepričanje, da smo v ravnjanju z obrtjo v Domžalah ravnali prav. Na tej poti bomo vztrajali tudi v prihodnje.

Matjaž BROJAN

Po tem zazidalnem načrtu so v obrtni coni namenjene površine za obrtnike — zasebnike in za družbene organizacije drobnega gospodarstva. V dveh letih, odkar je bil v Trzinu odprt prvi objekt Marketing beograjske PKB Beograd, je zrasla že prava množica objektov ali pa so le-ti v gradbeni ali začetni fazi. V obrtni coni se je moč odločiti za 4, po velikosti različne možne varante gradnje, tako

Nove obrtne radnje

U društvenom sektoru koprivničke općine malu privrednu čine tri OOUR-a, jedna zaštitna radionica, dvije zadruge i jedna zanatsko štedno-kreditna zadruga. Dvije zadruge okupljaju privatne autoprijevoznike (i taxisti) i građevinarje s pripadajućim zanatlijama. OOUR-i male privrede sudjeluju u ukupnoj privredi društvenog sektora sa simboličnim 3,5 posto društvenog proizvoda i zaposlenosti. To je svakako odraz kriznog privrednivanja, ali i nedovoljne strukture prilagodbe lokalne makroprivrede što tek predstoji.

Individualni sektor male privrede obuhvaća proizvodno i uslužno zanatstvo, autoprijevoznike, ugostiteljstvo, trgovinu, domaću radinost i sporedne djelatnosti. Njih je prošle godine bilo nešto više od 600 od kojih je osjetno više od trećine bilo zastupljeno u zanatstvu i nešto manje od trećine u sporednim djelatnostima. Unatoč tako nepovoljnoj strukturi prošle je godine djelatnost odjavilo 27 zanatli i autoprijevoznika zbog ponajprije neprimjerene porezne politike, točnije diferenciranih poreznih stopa. Primjerice, iz osnog dohotka od samostalnog obavljanja privrednih djelatnosti te se stopi kreće od osam do 15 posto što zajedno s mirovinsko invalidskim (22,80) i zdravstvenim osiguranjem (13,70) iznosi između 44,50 i 51,50 posto. Uz također nerazborit visok doprinos za odgoj i osnovno obrazovanje (10,50 posto) i ostala davanja, samostalni privrednici plaćaju i do 74,04 posto. Unatoč poreznim (ali samo poreznim, ne i ostalim) olakšicama očito je da su ova zadiranja u dohodak samostalnih privrednika pretjerana i destimulativna pa makar se pobrojanim djelatnostima ostvariva i pojedinačno visoki dohodak. Pri tom je značajno spomenuti da se iz ostatka tako okrnjenog dohotka malo može izdvajati za sve potrebitiju kvalitetnu materijalnu osnovu rada bez koje je nemoguće uspješno gospodariti i time umanjiti pritiske na cijene proizvoda i usluga.

Suočena s ovim podacima i nezadovoljstvima privrednih privrednika reagirala je i društveno politička zajednica. U dva je navrata ove jeseni o tome ozbiljnije raspravljano na sjednicama Izvršnog vijeća Skupštine općine kada je zatraženo da se na osnovi ovakvog stanja izvide mogučnosti i predlože rješenja za poticanje daljeg razvoja male privrede. Tako se između ostalog program razvoja male privrede Općinskog komiteta za privredu i društveno planiranje zalaže za pojednostavljivanje postupaka za otvaranje novih radnji i za smanjenje zakonskih propisa koji definiraju poslovanje u maloj privredi. Nadalje, bilo bi potrebno ukinuti porez na promet pri kupovini osnovnih sredstava, te izjednačiti uvjete (sto se odnosi na poreze i doprinose) radnih ljudi u udruženom i osobnom radu. Također će biti potrebno i precizirati lokacije za zanatske radnje (sto je već u toku predloženim izmjenama Generalnog urbanističkog plana grada) te utvrditi, što je doprinos prestrukturiranju lokalnog gospodarstva, one proizvode male privrede što mogu supstituirati uvozni repromaterijal i bolje opskrbiti domaće tržiste. Sto se tiče ostalih mjer valja još više poraditi na poreznih olakšicama posebice u pravcu razvijanja deficitarnih uslužnih djelatnosti, te na sustavnjem kreditiranju putem Ljubljanske banke — Podravske banke i po mogučnosti osigurati dodatna sredstva za financiranje i iz drugih izvora, primjerice Samoupravnog fonda za privredni i društveni razvoj koprivničke općine, selektivnim kreditima pa i sredstvima

Lutrije Hrvatske.

● U raznovrsnoj strukturi koprivničke privrede, mala privreda postoji i od ranije, nezavisno od zakonskih opredeljenja u ekonomskoj oblasti. Normativnim definiranjem i uključivanjem u razvojna opredeljenja (Dugoročni program ekonomske stabilizacije) lokalno su date tek okvirne mogučnosti a da istovremeno nisu stvorene i odgovarajuće gospodarske prepostavke unapređenja, male privrede. Može se reći da su energičnije akcije koprivničke društveno političke zajednice živnule tek ove godine i to prije svega u iznalaženju prostornih mogućnosti a zatim i u smanjivanju sputavajuće regulative i podupiranju stimulacija, posebice u privatnom sektoru i deficitarnim djelatnostima male privrede.

Osim več spomenutih nepovoljnosti investiranja u malu privredu, uglavnom je usuglašeno da je trenutno najveći problem kamo smjestiti nove radnje male privrede, posebice one sasvim novih do sada nepostojećih djelatnosti i kako usuglasiti sve izraženija prostornih htjenja privatnika i objektivne potrebe. Osnovni je stav da se u užem središtu grada (a postoje i planovi za disperzijom male privrede na području čitave općine) uz postojeće mogu otvarati radnje tih i čiste djelatnosti, novih i atraktivnih sadržaja. Sve ostalo, dakle pogoni »velike« industrije planom sele na periferiju a također bi se na rubnim gradskim područjima moglo otvarati radnje i pogoni većih kapaciteta i namjena neprimjerenih poslovanju u središtu grada.

Duško BODINOVAC

Pojačala za bolji TV prijem

Na nedavno održanoj Regionalnoj izložbi male privrede »Konos 88« održanoj u Bjelovaru, bili su započeni izložbi Branka Stareca iz Koprivnice. On je na izložbi predstavio antenski pribor i pojačalo širokopojasno dvo-stepeno i antensko pojačalo širokopojasno trostupeno. Ovim uređajima omogućuje se bolji prijem signala za gledanje prvog i drugog televizijskog programa Zagreba, Austrije, te prvog programa Ljubljane na području općine Koprivnica, što ne znači da se ovi uređaji ne mogu koristiti i za bolji prijem drugih kanala i na drugom geografskom položaju. Ovi uređaji koriste i zajedničku antenu na stambenim zgradama.

— Sto se tiče samih uređaja, to nije neka posebna novina u elektronici, kaže nam Branko Starec, več je novina u montažnim elementima, odnosno u cijevima od jedan i pol do dva metra dužine, koje su teleskopske, odnosno na izvlačenje.

Prilikom montaže antenskog pribora koji se izrađuje u Servisu za izradu, montažu i popravak antena i antenskih uređaja, Ulica Krste Hegedušića 7, u Koprivnici, telefon 823-978, treba imati na umu da osim što su ovi uređaji jednostavniji za montažu, daju dobar i bolji prijem slike od brojnih renomiranih proizvođača, jeftiniji su i do pedeset posto od onih u prodavaonicama i na njih se daje jednogodišnja garancija. Inače, dijelovi za antenski pribor i antenska pojačala izrađuju se djelomično u vlastitoj radionicici, a jedan dio kod drugih radnji male privrede. Na izradi i konstrukciji ovog uređaja pored Branka Stareca, posebno se isticao i radio zajedno s njim Saša Kuzel, mladi elektroničar — televizijski i radio tehničar.

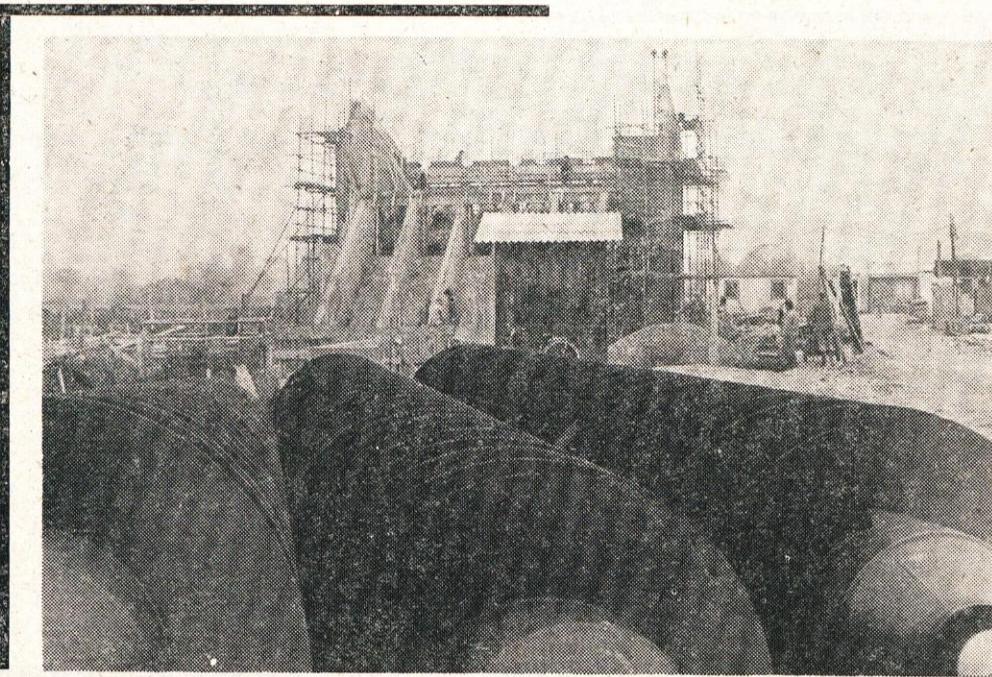
Na snimci: Branko Starec sa antenskim priborom i pojačalom nove generacije.

D. Rendić

● Zaštita čovječje sredine od životnog je značaja za opstanak čovječanstva i njegova životnog prostora. U povijesnom je razvoju priroda bila jedini i stalni činitelj za održavanje ravnoteže organizma u prostoru. Danas nema ni jedne sredine koja ne bi sve učinila da što više zaštititi prirodni razvoj, jer to je preduvjet zdravijeg života. I u Koprivnici se mnogo čini da nam životna sredina bude što bolja. Naravno, mnogo toga se još mora i učiniti...

Pokušali smo, stoga, dati osnovni presjek učinjenoga i onoga što se mora još napraviti u zaštiti čovječje sredine na području koprivničke općine.

ZELENA TRAVA DOMA...

Rijetki sretinci koji su avionom prokrstili podravskim nebom govore kako je cijeli ovaj kraj zapravo jedno zeleno more. Ne treba se, doduše, voziti ni avionom jer dovoljno se popeti na vidiokuc u Starigradu pa se odmah može uočiti jedna od najljepših boja, zelena, a kako stručnjaci kažu: zeleno odmara oči. Tko zna, možda je i (danas zaboravljeni) Tom Jones upravo na sličnim pejažima tražio inspiraciju za svoju znanimenitiju pjesmu »Zelena trava doma mog...« Sve je, dakle, zeleno! No, kakvo je to zelenilo kad se gleda izbliza! I ne samo zelenilo! Što se radi, i kada je situacija sa zaštitom i unapređenjem čovjekove okoline na području koprivničke općine?

Opskrba pitkom vodom jedan je od većih problema. I dalje se ta opskrba u najvećem dijelu odvija putem bunara, koristeći tako najplići slojeve vode podložne zagadenju. Organizirana opskrba središnjim vodovodom iz dubinskih bunara riješena je samo na području grada Koprivnice i to ne u svim dijelovima. No, obavljeni su radovi na novim bunarima na vodozaštitnom području »Ivančak« a istražuju se i nova vodocrplišta, tako da se može pretpostaviti da u dogledno vrijeme neće biti većih problema s opskrbom pitke vode. U toku je izrada dokumentacije za priključenje dijela naselja Vinica na javnu vodovodnu mrežu što bi bilo prvo naselje, uz sam grad Koprivnicu, priključeno na središnji vodovodni sustav na području općine. Pokušavaju se riješiti i problemi nekih naselja (Komatinica, Gabajeva Greda, Otočka i Novačka), gdje dolazi do sniženja podzemnih voda, a isto tako i kuća za odmor jezera Šoderice gdje je i ove godine bio »slab pritisak«.

Već duže vrijeme kod odvodnje otpadnih voda, pogotovo u individualnih domaćinstava, nije došlo do značajnijih i kvalitetnijih poboljšanja. U samom gradu odvodnja otpadnih voda rješava se javnom kanalizacionim mrežom, dok je u svim ostalim naseljima to riješeno putem septičkih jama. U cilju konačnog definiranja kanalizacione mreže s uređajem za pročišćavanje, u toku ove godine prišlo se izgradnji prve faze uređaja za pročišćavanje na lokaciji Heresišin koja se sastoji od mehaničkog dijela uređaja za pročišćavanje s priključenom energetskom mrežom.

Kvaliteta voda na području koprivničke općine uglavnom je nepromijenjena. To se odnosi na rijeku Dravu i potoke Gliboki i »Koprivnica« čija kvaliteta je viša od propisane II. kategorije. Jezero Šoderica zadržava propisanu II. kategoriju. U cilju što boljeg nadzora i praćenja u ovoj oblasti u toku su akcije na izradi Plana zaštite voda od zagađivanja s priključenom energetskom mrežom.

Na području koprivničke općine još ranije su, prilikom utvrđivanja građevinskih područja naselja, utvrđene i lokacije za odlaganje krutih otpadnih materija. Takvih lokacija danas je 55 ali ni taj broj nije dovoljan pojedinim »zaboravljenim« građanima koji svoje nekadašnje ljubimice: strojeve za pranje rublja, hladnjake, peći, strogane automobile, itd, odlažu tamo gdje im se prohtije.

Nažalost, u pravilu su to šume ili manje priступni dijelovi, a sve to zajedno, posebno ne treba ni naglašavati, daje vrlo ružnu sliku i

predstavlja pravu opasnost za zdravlje (pogotovo plastični predmeti). Inače, na odlagalištima krutih otpadnih materija konstatirani su određeni nedostaci koji se prvenstveno odnose na premali sloj za pokrivanje otpadaka, a dio deponija je neogradjen (jer svaka ograda u kratkom vremenskom razdoblju promijeni vlasnika). Osim toga na deponijama je svakoga dana sve više ljudi, jer neimaština je i ovde ugurala »svoje prste«. Posebno ne treba ni isticati kakva je to potencijalna opasnost za zdravlje u tih ljudi, ali to je već tema za drugu priliku.

Pjeskarci su svojevremeno bili poseban problem ove općine. Dio terena (obradivog) uz Dravu ponekad je izgledao poput ratnog područja gdje se trenutno izvode bojne operacije, jer pjeskarci su uzimali dio po dio obradivih površina, kopajući sve dublje. Sada, izgradnjom Vodne stepenice Đurdevac i uređenjem zemljišta na tom području riješit će se najveći dio derastiranih površina. Isto tako izgradnja VS Đurdevac trebala bi ubrzati rješavanje područja pronaone vozila ŽTP iz Šoderice, jer je potencijalni zagađivač i šireg područja. Poseban problem je i pitanje sanacije bušotina INA-Naftaplin na području koprivničke općine, pogotovo na lokacijama Gotolovo, Molve, Kutnjak, Rasinja i Lepavina gdje se trebaju likvidirati (na 16 bušotina) isplačene grabe s tekućom fazom, zbog njihove potencijalne opasnosti od izljevanja ili otapanja.

Za područje općine Koprivnica postoje svi propisani dugoročni planovi uređenja prostora u što su, naravno, ugrađene odredbe koje reguliraju zaštitu i unapređenje čovjekove životne sredine (posebno se to odnosi na problem infrastrukture, zaštite spomenika kulturne i ostale spomeničke i prirodne cjeline, kako je to navedeno u informaciji Općinskog komiteta za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove). Isto tako postojecom zakonskom regulativom određen je niz organa i organizacija za provođenje mjera zaštite čovjekove okoline pri planiranju, projektiranju izgradnje objekata te kontrole tog provođenja putem inspekcijskih službi (sanitarna, građevinsko-urbanistička, vodoprivredna, poljoprivredna, šumarska, komunalna, rudarska, inspekcija rada). O zaštiti čovjekove okoline brine se i posebna sekcija pri SSRN. Dakle, »oboruzani smo zakonom, sekcijama i organima, pa je za prepostaviti da će čovjekova sredina biti zdravija. No, to će se dogoditi samo onda ako ne zakaže faktor zvan čovjek, jer on je još uvijek »ispred« zakona, i kad baca opušak ili odlaže hladnjak, i kad ispušta nekontrolirano razne plinove, odbacuje plastiku ili stvara džungle oko svojih kuća.

I da se vratim na početak teksta: Koprivnica i okolica jest zelena, prepuna drveća, ukrasnoga grmlja i živica, ruža i cvjetnih nadasa, drvoreda i travnjaka, ali je dostatno samo kraće vremensko razdoblje nemara i umjesto »zelene trave doma mog«, mogli bismo zapjevati »zeleni smog rodnog nam grada...«

I. PETERLIN
Snimio: D. RENDIĆ

Na snimci iznad naslova: radovi na izgradnji pročistača otpadnih voda u Koprivnici znatno su odmakli

V Sloveniji je naglo slabšanje kakovosti okolja v splošnem sicer zaustavljeno, vendar je stopnja onesnaženosti okolja še naprej visoka in na nekaterih območjih resno ogrožena nemotenji družbeni in gospodarski razvoj. Nezadostno obvladovanje posameznih vrst in količin nevarnih snovi v okolju ima za posledico stopnjevanje potencialne ogroženosti slovenskega prostora z možnostjo katastrofalnih akutnih in kroničnih posledic. Skrb za varstvo in izboljševanje okolja vse bolj postaja sestavina odločanja in ravnjanja vseh nosilcev odločanja in razvoja. Zavedati pa se moramo, da varovanje okolja ne privizava občinskih mej in je stanje v občini Domžale na tem področju v veliki meri vezano na stanje v naši republiki.

...DO PRIHODNJIH RODOV

Temeljito oceno stanja na področju varstva okolja v občini Domžale smo napravili v začetku lanskega leta predvsem ob problemski konferenci (»Ekologija, energija, varčevanje v občini Domžale«), katero je organizirala Občinska konferenca SZDL Domžale in z razpravo na zborih občinske skupščine dne 24. 6. 1987.

Delavni ljudje, občani in združeno delo naše občine so v proteklih desetih letih vlagali bistveno več sredstev v varovanje človekovga okolja kot v drugih sredinah v SR Sloveniji, o čemer pričajo sledeči rezultati:

— zgrajena je bila skupaj z občino Kamnik ena od največjih komunalno-industrijskih čistilnih naprav v Sloveniji in Jugoslaviji in je ena redkih naprav, ki uspešno obratuje;

— skoraj edinstven primer v Sloveniji je tudi regionalni pristop reševanja kanaliziranja dveh občin in sicer Domžale in Kamnik ter skupnega vlaganja v kolektor in centralno čistilno napravo;

— zgrajena je bila precejšnja dolžina kanalizacijskega omrežja tako v Domžalah, Mengšu, Trzinu, Viru, Radomljah, Preserju, Lukovici, Prevojah, Homcu in Nožičah;

— v kratkem bo izvedena kolektorska povezava Mengša — na Centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik, tako ta bo resnično celotno področje občine, ki gravitira na podtalnico menseškega polja (le-ta je republiško varovana z družbenim planom SR Slovenije) povezano s centralno čistilno napravo;

— precej sredstev je bilo vloženo tudi v delavnih organizacijah za predčiščenja odpadnih voda, v Leku pa so morali določen del problematične proizvodnje celo opustiti;

— določeni so bili varstveni pasovi za vse najpomembnejšne водне vire;

— vršijo se natančna in kompletna analize kvalitete podtalnice, analizira se tudi kvaliteta površinskih voda, izvršene so bile obsežne geohidrološke raziskave domžalsko-menseške podtalnice ter lokalnih virov v občini Domžale;

— večina naših delovnih organizacij je prešla iz trdih in tekočih goriv na zemeljski plin, za osrednji del občine Domžale je v izgradnji projekt plinifikacije; ne smemo namreč pozabiti, da smo kar se tiče onesnaženosti zraka in emisij dimnih delcev na zelo visokem (slabe) mestu v slovenskih razmerah;

— že več kot 5 let uporabljamo v primerjavi z drugimi občinami relativno dobro urejeno začasno odlagališče odpadkov v Dobu;

— sanirali smo staro odlagališče odpadkov v občini (npr. Vir, Ihan);

— začeta so bila dela na problematiki odprave onesnaževanja voda iz proizvodnih objektov na farmi Ihan;

— pri obsežnem regulacijskem im melioracijskem delu v naši občini smo skušali realizirati sodelovanje z vsemi subjekti v prostoru z vidika varovanja naravne dediščine, čeprav z velikimi težavami;

— novo pozidavamo smo usmerjali na slabo kvalitetna zemljišča (primer naselje Trzin-Mlakte, obrtna cona Trzin) ali pa na predhodno rušene stare objekte;

— v urbaničkim dokumentih imajo pomemben delež ekološki elaborati in tudi naprave ob spremu le-teh so posvečena pretežno tej problematiki (problem Heliosa na primer).

V dosedanjem obdobju nismo razrešili sledečih vprašanj:

— dokončna razrešitev čiščenja odpadnih voda farme Ihan ter občasnega smradu iz farme Ihan kot tudi Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik;

— problem ustreznega skladščenja in dispozicije nevarnih odpadkov predvsem v de-

lovnih organizacijah Helios in Lek Mengeš ter pri galvanizerjih — obtники (ti problemi se ne morejo rešavati parcialno v eni sami občini, temveč regionalno ali celo v slovenskih okvirih. Vendar pravih konkretnih aktivnosti z rezultati še ni);

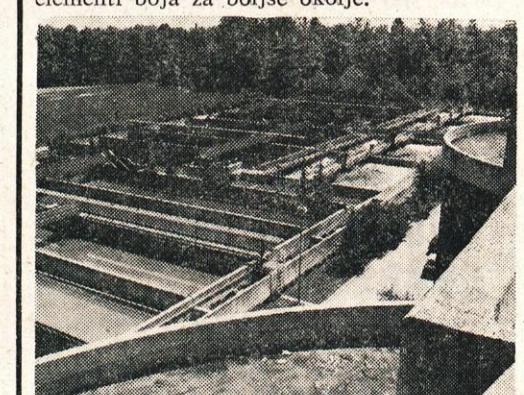
— nerazrešena problematika predčiščenja odpadnih voda v delovnih organizacijah iz občine Domžale in Kamnik, ki obremenjuje čistilno napravo s prevelikimi količinami kemičnih snovi;

— problem onesnaževanja okolja in gozdov z odpadki;

— nismo še uspeli dolgoročno rešiti vprašanje lokacije — končne dispozicije komunalnih odpadkov v naši občini, čeprav smo imeli izdelane predloge za modernejše načine kot je kompostiranje kot tudi predlog regionalnega reševanja odpadkov skupaj z Ljubljano, vendar nismo naleteli na posluh teh sredin;

— doslej se nismo ukvarjali s problematiko kroma, pa tudi pre malo teže smo dali na izobraževanje in ekološko osveščenje občanov in otrok.

V realizaciji in definiraju nalog na področje varstva okolja sodelujejo poleg delovnih organizacij, KS, upravnih organov, Samoupravnih komunalnih interesnih skupnosti Domžale, Ranojnega zavoda Domžale, Kmetijske zemljische skupnosti, Komunalnega podjetja Domžale tudi Društvo za varstvo okolja Domžale-Kamnik, Svet za varstvo okolja pri Občinski konferenci SZDL, lovski družine ter Ribiška družina Bistrica kot konstruktivni elementi boja za boljše okolje.

Centralna čistilna naprava, ki smo jo Domžalčani dobili med prvimi mestni v Sloveniji

Foto: Milan REPAC

Menimo, da so sklepi problemske konference in skupščinski sklepi iz leta 1987 zelo konkretni in zavezjujoči za celo vrsto nosilcev nalog, v določeni meri so celo precahtevni vsaj kar se rokot in finančnih sredstev tiče. Vsi namreč pozabljatno na materialne okvire, v katerih se nahaja Jugoslavija, Slovenija, občine, KS in občani. Tudi v naši občini je finančna problematika komunalnega in vodnega gospodarstva kot osrednjih institucij, kjer se naj bi v pretežni meri zbirala sredstva za boljšanje okolja izredno pereča.

Vse višja raven ekološke osveščenosti pa zagotavlja, da bodo še naprej teklja prizadevanja za realizacijo zastavljenih ciljev na področju varstva okolja v naši občini. Vrsta nalog se da izvesti brez kakršnih večjih sredstev (osveščanje poostren in spekcijski nadzor), medtem ko je realizacija številnih sklepov absolutno odvisna od materialnih okrov in moči našega gospodarstva, da zavestno vlagajo svoja sredstva v zaščito okolja.

Anton PRESKAR

OBČINA DOMŽALE

Z delom premagujemo težave

V Jugoslaviji nas poznajo predvsem po obrtništvu, nekateri nas uvrščajo med najboljše občine, pa ni tako. Po narodnem dohotku sodimo med srednje razvite slovenske občine. Gospodarstvo, ki zaposluje okoli 12000 prebivalcev, med njimi več kot 50 odstotkov žena, je najpomembnejša dejavnost, na kateri temelji uspešen razvoj občine. Zaradi bližine glavnega mesta SRS (Domžale so od Ljubljane oddaljene le 13 km), se skoraj 7000 naših ljudi vozi na delo v Ljubljano, tam pa ostaja tudi pomemben vir prihodkov občine. Posledica intenzivne stanovanjske gradnje je hitra rast prebivalstva in vrsta problemov, ki ta hitri razvoj spremljajo.

Zato je tokio bolj pametno, da težke gospodarske čase v naši občini preživljamo brez večjih pretresov. Proizvodnja, razen redkih izjem, normalno teče in zagotavlja primerno živiljenjsko raven delavcev. V zadnjem času je sicer opaziti zastoj v fizičnem obsegu proizvodnje, pohvalimo pa se lahko z uspešnim izvozom, ki je bil v prvem polletju letosnjega leta večji kar za 18 odstotkov, večji del od tega odpade na konvertibilno območje. Tudi finančni rezultati gospodarstva so relativno ugodni, problem je le nizka akumulacija in prehitro naraščanje sredstev za osebne dohodke. Osnovna gospodarska usmeritev pa še naprej ostaja iskanje novih razvojnih programov za prestrukturiranje gospodarstva in izboljševanje kadrovske strukture v industriji. Prvi rezultati teh prizadavanj pa so tudi nove enote drobnega gospodarstva z naj-sodobnejšimi programi.

Presenetljivo v kmetijstvu ohranjamo pozitivno gibanje v proizvodnji, čeprav administrativni ukrepi pri omejevanju cen kmetijskih izdelkov zelo negativno vplivajo na ekonomski položaj kmečkega prebivalstva. Boljše rezultate pa si obetamo tudi od obdelave novo pridobljenih melioriranih in komasiranih kmetijskih zemljišč, ki bodo delno nadomestila tudi rodovitna zemljišča, ki smo jih pozidali.

Maks JERAN

OPŠTINA NOVI BEČEJ TAKOĐER JE ZBRATIMLJENA S KOPRIVNIKOM

Poslovni partner »Podravke«

Opština Novi Bečej nalazi se u banatsko-potiskom regionu između tri značajna privredna centra — Kikinde, Zrenjanina i Bečaja i time zauzima veoma povoljan središnji položaj u SAP Vojvodini.

Opština čine četiri naseljena mesta — Novi Bečej, Novo Milošev, Kumane i Bočar koji se prostiru na ukupnoj površini od 609 km², a povezani su međusobno savremenim putevima.

U Opštini živi 30.000 stanovnika koje je više nacionalnog sastava sa ukupno sedam hiljada zaposlenih.

Privredni razvoj opštine karakterišu stalno jačanje materijalnog položaja udrženog rada putem povećanja dohotka, produktivnosti, zaposlenosti, akumulativnosti i reproduktivne sposobnosti privrede, dalje, unapređenje ekonomskih odnosa sa inozemstvom, prestrukturiranje privrede u smislu jačanja industrije i razvoja proizvodnje viših faz u proizvoda za ishranu, unapređivanje i intenziviranje poljoprivredne proizvodnje sa stvaranjem uslova za prelazak na proizvodnju sirovina za različite oblike industrijske prerade. U sve mu ovome vodi se računa o ravnomernom razvoju svih naseljenih mesta u opštini. Ta-kode je karakteristično da je privredni razvoj opštine zasnovan uvek na teret sopstvenog odricanja, da su time ostvarivani skromniji rezultati, ali kontinuitet razvoja zadnjih godina nikada nije bio prekidan, niti je bilo značajnijih gubitaka.

U opštini organizovana je proizvodnja u 16 privrednih grana. Nosioci privrednog razvoja su: u oblasti industrijske proizvodnje proizvoda od gline kao što su crep i keramičke pločice IGK »Polet«, u oblasti tekstilne industrije OOUR »Tisa« — »Kluz« čiji sviproizvodi se izvoze na konvertibilno tržište, u oblasti proizvodnje oruđa i opreme za poljoprivredu ističe se IMT OOUR Fabrika opreme i pribora, dok je poljoprivredna proizvodnja i industrijska prerada poljoprivrednih proizvoda organizovana na nivou RO »Biserovo Ostrvo«.

Privreda Novog Bečaja poznata je kao duogodišnji poslovni partner plasmanom bogatog assortimenta »Podravke« a i drugih renomiranih proizvođača na vojvođansko tržište, a u posljednjim godinama i u proizvodnji u okviru proizvodnog programa »Podravke«.

Ugostiteljsko turističkom delatnošću u opštini bave se dve organizacije društvenog sektora koje imaju savremeno izgrađeni hotel »Tiski cvet«, koji je veoma pogodan za razvoj lov ног turizma. Razvoju lov ног turizma, kao sve značajnije privredne grane, naročito pogoduju plodni ravnicaški tereni na levoj obali Tise kod Novog Bečaja, prošarani mnogobrojnim vodenim tokovima, jezerima i šumama koji predstavljaju idealan areal za mnogobrojne pripadnike faune.

Izgradnjom sportsko-rekreacionog centra »Jedinstvo« stvoreni su još povoljniji uslovi za razvoj vrhunskog sporta i rekreacije omladine, radnih ljudi i građana.

OVE GODINE BILJEŽIMO 20-GODIŠNJI JUBILEJ DJELOVANJA GALERIJE NAIVNIH UMJETNOSTI U HLEBINAMA

Svjetska vrijednost u Hlebinama

Vjerojatno u nas ne postoji jednog poštovatelja slikarskog umijeća a da nije čuo za Galeriju naivne umjetnosti u Hlebinama. Kad bismo na neku zamišljenu vagu stavili vrijednosti, prije svega kulturne, onda bi zasigurno skala gdje se nalazi naivna umjetnost dovoljno jako preteglja sve one kulturne vrijednosti što su ih Podravci stvarali dugi niz godina. Jest da se u ovome kraju rodilo i stvaralo više izuzetnih mozgov koji »veze nemaju s naivom, jest da smo poznati po nekim inovacijama i umijećima i na širem jugoslavenskom prostoru, točno je da je u ovome kraju rođeno više ljudi koji su i na europskom planu značili stanovite marke, ali naiva i naivni umjetnici upravo iz Podravine stekli su svjetsko ime, a poneki i svjetsku vrijednost. Mogu neki naši bajni intelektualci i intelektualna krema (koja posjeće, na primjer, koncerte gdje su glavni hitovi »Suzama si lepila tapete...«) odmahivati rukom na spomen naive, ali nepriseporna je činjenica da je ovaj kraj upravo po toj umjetnosti itekako poznat u svijetu. Dakako, da se i naivne vode uvukao popratni balast osrednjosti i ponegdje jada, ali vrijednost pojedinih djela nekolicine majstora ostati će za sva vremena u temeljima kulture što je proizašla ispod rukava Podravaca, koji su proslavili sebe i svoj zavičaj u svijetu.

Galerija Hlebine u dva desetljeća rada i djelovanja bila je solidan pokazatelj kretanja u naivnoj umjetnosti u nas. Doista ne postoji jedno relevantnije ime, ili samouk slikar od značaja, a da nije izlagao u tom hramu, kako ga zovu, umjetnosti. Galerija u Hlebinama? Koliko li je samo skepske bilo kad su se udarali prvi temelji? Kakvih li je samo primjedbi bilo! Govorili su neki da će se za godinu-dvije u Galeriji pospremati žito! Možda su i pogodili, jer žito je danas itekako skupo, a takvog »žita« u solidnim okvirima, na staklima i platnima, u drvu i glini, danas u Galeriji postoji više od četiri stotine unikata. Uz to ovdje je pohranjena bogata dokumentacija, niz kataloga, reprodukcija, propagandnog materijala, suvenira — jednom riječju sav tiskovni materijal koji je pratio brojne izložbe što su se ovdje održale unatrag dvadeset godina.

Galerija Hlebine nije, na sreću, uspjela u ovih dvadeset godina zadržati svoj prvobitni izgled. Na sreću, kažem, jer je već tri godine u izmijenjenom stanju, pošto je dograđen aneks s poklonjenim djelima prvoga grofa naive, Ivana Generalića. Sa 27 stalno izloženih radova hlebinska je Galerija postala mjesto najveće koncentracije djela ovoga majstora svjetske naive.

Krenimo redom i nabrojimo samo, po godinama, samostalne izlagače. Tihi i mirni, danas nažalost nije među živima, Dragan Gaži (1969), prva violina Hlebina Martin Hegedušić, između ostaloga i pjesnik (1969), Milan Generalić — Milček (1969), Emerik Feješ (1970), jedan od pionira naive Mirko Virius (1970), retrospektiva Ivana Generalića (1971), Branko Lovak i Dragica Belković (1971), Mato

Generalić i Nada Hegedušić (1972), Ana Bocak i Mijo Kuzman (1973), Micheline Boyadijan (1973), Ivana Lovković — Matunci i muzičar i kipar Krešimir Trumbetaš (1974), otac i sin Ivan i Josip Generalić (1974), retrospektiva Josipa Turkovića (kako vrijeme već prolazi) iz (1975), zatim majstor Mijo Kovačić sa svojom retrospektivom (1975), suputnica Katařina Henc i Bara Mustafa (1975), ponovno Ivan Generalić sa svojim novim tendencijama (1976) pa posthumna izložba Krste Hegedušića (1976), Franjo Dugina (1976/77), Nikola Večenaj — Leportinov (1977), Mara Puškaric retrospektiva (1978), potom jedan od najvećih »crnacâ medu naivcima Josip Generalić sa svojom retrospektivom (1979), Dragica Lončarić (1979), Mijo Kuzman i Pero Topljak (1979), zatim Franjo Vujić i Branko Medimurec (1980), Zlata Volarić, Jože Volarić i Pero Mandić (1980), još jedan majstor Ivan Večenaj Tišlarov (1980), pa retrospektiva Dragana Gazija (1983), Dragica Lončarić i Nada Švegović Budaj (1984), Martin Mehke i Dragica Belković (1985), Martin Kopričanec (1986), Stjepan Ivanec (1986), Franjo Dugina (1986), Josip Generalić sa svojom crnom fazom (1986) Juraj Vučetić i nova snaga Josip Generalić (1986), Krešimir Trumbetaš (1987), Mato Generalić i Milan Generalić (1987), Zlatko Huzjak i Kata Vizvari (1987) i Katařina Henc (1988).

Bilo je i mnogo kolektivnih izložbi i niz drugih manifestacija, a spomenuti ćemo samo najvažnije. Dugo vremena u povodu 8. ožujka priredivane su izložbe žena naivnih stvarateljica, a jednog trenutka, 1978. godine ova je izložba postala jugoslavenskog kataloga. Priredivane su i izložbe, vrlo zapažene to se mora naglasiti, »Hlebinska jesen« i »Hlebinski krug« kojima su se nastojale obuhvatiti nove i zanimljive tendencije koje su se javljale kod starijih ili mlađih autora. Bilo je i mnogo tematskih izložbi, naprimjer »Naivna umjetnost Jugoslavije« (1972), »Park skulptura« (1974), »Izložba mladih autora« (1979), zatim »Alternativa 83«, »Crtež hlebinskog kruga« (1980), »Hlebinska skulptura« (1982). Neke od ovih izložbi (»Hlebinski krug«) proputovala su Stuttgart, München, Düsseldorf, Köln, Hamburg, Bremen, Freiburg, Trst, itd. U Galeriji Hlebine održano je i savjetovanje (1981) »Hlebinski krug — počeci«, a sama Galerija bila je u nekoliko navrata i inicijator humanitarnih akcija. Prigodničarsko vrijeme, a takvo je ove godine kad Galerija u Hlebinama obilježava 20. obljetnicu djelovanja, ne dopušta raspravu i o mogućim propustima, o nekim (pre)dugim izlagачkim stankama itd. ali i neke eventualne greške u dvadeset godina sasvim su minorne u usporedbi s onim što je ova Galerija učinila za kulturu ovoga kraja. Sa svega dva (ali pametna) kustosa u dvadeset godina, ali zato s prokušanim majstorsima kista i s novim snagama koje nadolaze pokazalo se da je izgradnja Galerije Hlebine bila ne samo opravdana nego i nužna.

I. PETERLIN

VELIKO ZANIMANJE ZARAZSTAVO S HLEBIN

Pravijo, da v Domžalah še nobena likovna razstava ni bila tako obiskana, kot je bila tista, ki so nam jo pripravili Koprivničani. Ogledali smo si umetnine iz galerije naivne umjetnosti na Hlebinah.

OBISKALI SMO AKADEMSKO SLIKARSKO VERO TERSTENJAK — JOVIČIĆ

FORMA VIVA NA PROSTEM

Akademski slikar — Domžalčanka Vera Terstenjak Jovičić je razstavljala že v Parizu, na Dunaju, Frankfurtu, New Yorku, na Havajih, seveda pa mnogokrat tudi u jugoslovenskih mestih. Slikarka, ki je v svojem strokovnem likovnem usposabljanju dosegla dve diplomi (v New Yorku in Ljubljani) je slikarka poduhovljene globinskega dojemanja likovnosti zvezne prabitnih elementov. Gre za to, da se ji je v dolga leta oblikujocih se likovnih opredeljivih izoblikoval tak njen likovni izraz, ki je za naše razmere vsebinsko in barvno izrazno silovit, nenavadno komunikacijski pa vzpostavlja tudi z uporabo naravnih elementarnih predmetov kozmosa v davlini. Četudi se marsikom zdj, da je fabulativno sporočilo Vere Terstenjak — Jovičić pre malo transparentno, so ga prav vsi likovni strokovnjaki že izločili kot srž njenega sporočila, ovrednotili so ga kot izjemno pomemben dosežek mlajše generacije likovnih ustvarjalcev.

Seveda se Vera Terstenjak — Jovičić ne ustavlja na doseženem, njeno iskanje je usmerjeno naprej;

v koloritnem spektru možnosti izražati filozofska in ontološka razmišljanja se kaže brez števila možnosti poudariti tisto, kar Vera želi podčrtati: najti gre za globalna čustvena doživetja, različne človeške idejalite, z upodabljanja različnih sofističnih stanj in drugega.

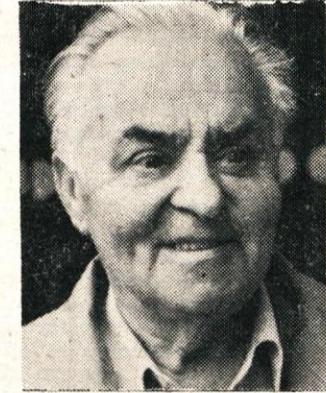
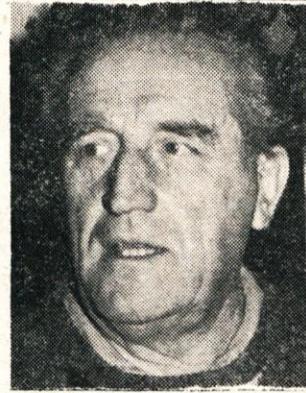
Ko poudarjam njeni ustvarjalno delo, ne moremo mimo njenega prispevka kulturnemu utrpu kraja. Dragocena je bila njena pobuda nameniti svoj prostor upodabljaljčim kiparskim ustvarjalcem (Forma viva na prostem, ki nastaja ob razstavljenosti »Vera« na Prešernovi 9 v Domžalah), prav tako pa je pomembo njeni inovatorsko in že zelo odmevno pedagoško delo. V stare kolute ujet proces likovne vzgoje je znala doslej eksperimentalno preusmeriti v likovno bolj zanimljiva in za učence bolj dejavna ustvarjalna dejanja ob pomoći glasbe.

Ta oblika šole se 7. novembra letos nadaljuje, ob pak se, kontinuirano nadaljuje tudi lok Verinih aktivnosti in njene priznane ustvarjalnosti.

SURADNJA DOMŽALA I KOPRIVNICE TRAJE VISE OD JEDNOG DESET LJECA. BILO JE TO RAZLOGOM DA RAZGOVARAMO S NEKOLICINOM GRADANA OVIH DVJU GRADOVA O TOME KOLIKO POZNAJU DRUGU ZBRATIMLJENU OPCINU.

POZNATE KOPRIVNICO?

• V druge desetletje že gre naše pobratimstvo s Koprivnico. Mnoge so oblike povezanosti naših dveh občin ki jih uresničujejo različne organizacije, društva in tudi posamezniki. Koliko pa naši občani vedo o teh povezavah o pobratinstvu ali — o Koprivnici nasploh ...

Maja MALI: — Spominjam se časov pred davnimi leti, tako da se letnice sploh ne spomnim več, ko smo šli z družbo v Koprivnico gledati go-cart dirke. Lep in prijazen kraj, prav tako ljudje, kaj dosti več se pa ne spominim. Kasneje v Koprivnici nisem bila več.

Janez KOVAC: — V Koprivnici sem bil vsega enkrat, sedem let je nekako tega. Takrat sem delal v občinskem upravnem organu, bil sem član občinske delegacije na posvetih v Koprivnici. Spominjam se, da smo se pogovarjali o gospodarskem sodelovanju, pa o varstvu okolja.

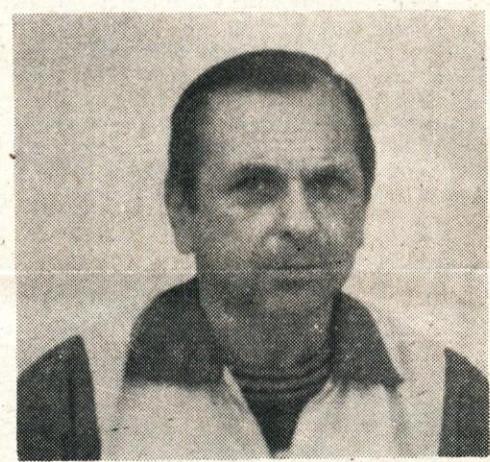
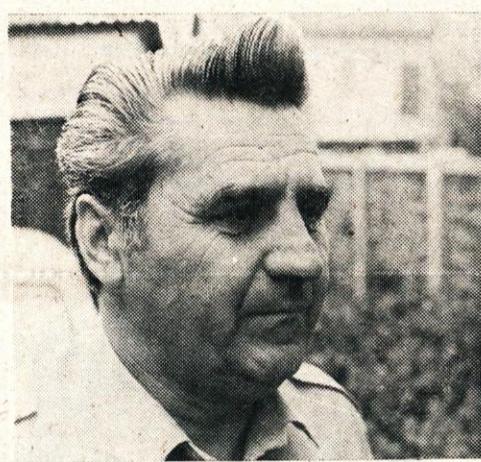
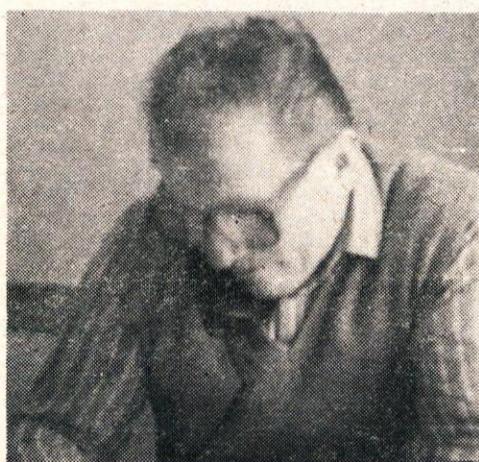
Brane LOŽAR: — Jaz sam v Koprivnici še nisem bil, slišal pa sem že, da smo Domžalčani in Koprivničani pobrateni. Zdi se mi lepo, da so se v bratskem sodelovanju povezali tudi mladi obeh občin. Za delo v mladinski organizaciji nimam časa; je preveč — dela doma na kmetiji.

Stane ORKIC: — S predstavniki pobratenec koprivniške občine sem se srečal prvič lani ob našem občinskem prazniku na Taboru nad Ilanom. Srečal sem jih tudi pri športu, poznam pa prijazne Koprivničane, predstavnike tovarne »Podravka«. Ljudje Podravine so mi všeč, žal pa sam v Koprivnici še nisen bil ...

Andrej ZAJC: — Za začetek naj povem, da v Koprivnici še nisem bil, ker žal ne sodim v tisti krog ljudi, ki običajno hodi na srečanja. Kot kaže nisem dovolj ugleden, da bi sodil mednje. Tako sem v Koprivnici navzoč po svojem delegatu, ki v mojem imenu uresničuje v pobrateni občini posebne sorte delegatski sistem.

Ferdinand UMER: — Svoje čase sem bil železničar, pa sem v službi prepotoval lep kos domovine. Seveda sem bil tudi v Koprivnici. Podravina mi je zelo všeč, ljudje so zelo gostoljubni in prijazni. S Koprivnico pa sem se spet povezal lani, ko sem prevzel skrb nad razstavo naivne umetnosti s Hlebin. **M. B.**

• Kada se ljudi međusobno zbljiže i kada međusobno surađuju te pored toga potpišu i Povelju o bratstvu, onda se može slobodno govoriti o jednoj prisnosti te uzajamnoj svestranoj suradnji. Jedna takva suradnja traje više od desetljeća između općine Koprivnica i općine Domžale, pa smo nekoliko građana Koprivnice upitali koliko poznaju općinu Domžale? Evo što smo zabilježili.

Ivan JAMBOR: — Imam prilike da često puta posjetim Domžale jer radim u RO »Izvor« koja poslovno surađuje s nekim radnim organizacijama iz Domžala. Naime želim reći da ova suradnja traje više od 20 godina i da su u tom razdoblju, Domžale kao grad, učinile znatan pomak u svom razvoju. Slobodno mogu reći da je to jedan privredni centar u kojem djeluju radne organizacije »Helios«, »Tosama« i dr. koje ukazuju na jednu primjernu poslovnu suradnju. Mislim, da razvoj Domžala može biti primjer nekim drugim sredinama, koje također žele jedan privredni uspon, jer ova općina u SR Sloveniji može biti uzor i na širem planu od republičkog.

Josip DOLENEC: — Svojedobno, kada sam se aktivno bavio kartingom, kao sportskom disciplinom, često sam odlazio na natjecanja u Domžale i imao prilike da vidim ovaj grad koji se nalazi blizu Ljubljane. Mislim da je smješten gotovo na idealnom mjestu i da su građani Domžala vrlo dobro iskoristili svoj geografski položaj. Primjetio sam da su dobro zastupljene sve uslužne i proizvodne djelatnosti, a od nekih svojih prijatelja iz SR Slovenije saznao sam da su sami građani Domžala samodoprinosom izgradili dosta objekata od društvenog interesa. Ostalo mi je u sjećanju i jedno karting natjecanje za prvenstvo Jugoslavije kada sam sa svojim klupskim drugovima: Zlatkom Kuzelom i Miljenkom Vučkovićem osvojio, momčadski prvo mjesto.

Franjo NOVIGRADEC: — Nekoliko puta godišnje posjećujem Domžale, jer sam zapošlen kao vozač u Skupštini općine Koprivnica, pa slobodno mogu reći da u Domžalamu žive marljivi i radni ljudi. Po razvijenosti Domžale sigurno spadaju među najrazvijenije općine u SR Sloveniji, gdje sam uočio da je uz privrednu razvijena i individualna poljoprivreda. Osobito sam često puta bio iznenaden razvojem male privrede kojoj u ovoj općini posvećuju mnogo pažnje. Uz vrlo dobru poslovnu suradnju općine Koprivnica i općine Domžale trebalo bi razmisli o još većem zbljavišanju građana ovih općinskih središta. Sigurno, da bi recimo »Karavana prijateljstva« pridonijela uspostavljanju još prisnijih odnosa. Valjalo bi o tome razmisli.

Branko ŠAFAR: — Nisam imao prilike pobliže upoznati Domžale, ali mi je poznata suradnja između bratskih općina Koprivnica i Domžala. To je uglavnom suradnja na privrednom i nešto manje na kulturnom planu. Međutim, mislim, da bi te kontakte trebalo proširiti i na području sporta. Domžale imaju nogometni klub koji se natječe u republičkoj ligi, dok je koprivnički Slaven također član istog stupnja natjecanja u SR Hrvatskoj. Sigurno da bi prijateljski susreti ovih klubova pridonijeli i sportskoj suradnji. Osim toga Domžale su poznati centar konjičkog sporta, a Koprivnica također ima zapažene rezultate u toj sportskoj disciplini. Isto je i s atletikom. Trebalo bi incirati sportske susrete, jer upravo sport još više zbljiže ljudi.

M. Kvakarić

• ZABILJEŽENO FOTOAPARATOM •

• ZABILJEŽENO FOTOAPARATOM •

• ZABILJEŽENO FOTOAPARATOM •

KIŠA U — PODRUMU

Posljednje obilne oborine neočekivano su zadale brojne glavobolje dijelu stanovnika ulice Braće Radić u Koprivnici. Ponajviše problema imala je obitelj Pakšin na kućnom broju 31. Ispred njihove kuće, a i ostalih u toj ulici nedavno je na nogostup položena asfaltna traka i izvedeni su drugi potrebni radovi. Izgleda da izvodači tom prilikom nisu računali na kišu, jer tako je nagib asfalta na nogostupu prema ulici i postavljeni su »šatovi«, voda je našla prolaz kroz šljunak u podrumu kuće.

PROPADANJE SPOMENIKA

Ova stara zgrada izgrađena 1714. godine, spomenik je prve kategorije. Bila su to južna vrata za ulaz u Koprivnicu. Godinama korisnici ove zgrade u Oružanskoj ulici nisu adekvatno ulagali u njezinu zaštitu, što je vidljivo na fasadi, koja se počela otkidati. Znatne oborine u posljednje vrijeme samo su još više nagrizile zgradu, koju je potrebno sanirati zajedničkim ulaganjem korisnika, ali i drugih jer jedino tako se može sačuvati.

D. R.

POSTALI SMO VELIKI TODA...

Centar Domžal se je razvil u sodobno mesto sredишte, stavbe modernih oblik kipova kvišku. Dejstvo, da smo postali veliki je kdaj pa kdaj afirmativno, sicer pa nam prinaša mnogo tegob, komunalno-ekološki vprašanj, težav skratka.

Še donedavna so imale Domžale na magistralni cesti M-10 med Ljubljano in Mariborom takšnole avtobusno postajališče. Prava sramota! Pred nekaj dnevi pa so k sreči zgradili novega, večjega in lepšega ...

Gosti, če bodo k nam prišli, bodo sami presodili.

U POVODU DANA OPĆINE KOPRIVNICA

Mnogobrojni susreti sportaša

U povodu Dana općine — 7. studenoga, bit će održana trka oslobođenja Koprivnice, tradicionalno atletsko natjecanje kojim će atletičari po dvanaesti puta dati doprinos sadržaju proslave. Ovogodišnjoj utrci pridružiti će se i pripadnici JNA koji će ovom prilikom trčati svoj jesenski kros u sklopu prvenstva Zagrebačke armijske oblasti, a nastupit će blizu 200 vojnika.

Dvanaesta trka oslobođenja bit će jedna od najmasovnijih koja je do sada održana jer će nastupiti učenici svih 13 koprivničkih škola, zatim učenici Centra za odgoj i usmjereno obrazovanje »Ivo Mirković«, mnogi atletičari koji su se prijavili za ovu utrku iz atletskih klubova izvan Koprivnice, a kao i svake godine nastupit će i najmladi — predškolski uzrast. Uz masovnost kakvu i zaslužuje ova atletska manifestacija novost je što će ove godine događanja vezana s utrkom trajati dva dana.

Već u subotu 5. studenoga održat će se sportski susreti reprezentacija vojnika Zagrebačke armijske oblasti s odgovarajućim reprezentacijama Koprivnice u nogometu i košarci. U 12 sati na Gradskom stadionu sastat će se nogometna reprezentacija Zagrebačke armijske oblasti (nastupit će i nekoliko prvoligaških igrača) s reprezentacijom NSO Koprivnica. Bit će to predigra prvenstvenom susretu Hrvatske lige — sjever između »Slavena« i »Partizana« iz Suhopolja. U 16 sati u Sportskoj dvorani snage će odmjeriti košarkaška reprezentacija Zagrebačke armijske oblasti i reprezentacija Koprivni-

M. KVAKABIC

KARTING KLUB »KOPRIVNICA«
JEDAN JE OD NAJUSPJEŠNIJIH
SPORTSKIH KOLEKTIVA U
GRADU

NIZ PRIZNANJA ZA USPJEHE

Kad je riječ o rezultatima koprivničkih sportaša onda bez sumnje Karting klub »Koprivnica« zauzima posebno mjesto na ljestvici sportske uspješnosti. U 20 godina svog rada i djelovanja, u sklopu AMD Koprivnica, koprivnički kartingaši uspjeли su postići izuzetne rezultate na republičkoj i saveznoj razini, kako momčadski tako i pojedinačno.

Uspjesi su krenuli još 1968. godine kada je jedan od prvih natjecatelja, Branko Mihelčić, na prvenstvu Jugoslavije zauzeo drugo mjesto, a od tog vremena karting postaje sve popularniji u Koprivnici. Redaju se uspjesi za uspjehom, a okosnicu koprivničkog kartinga čine: Josip Dolečec — Pepi, Miljenko Vučković, Ivan Povijač — Pipa, Branko Mihelčić, Josip Poljak, Zlatko Kuzel i drugi. Karting klub »Koprivnica« bio je jedan od inicijatora prvenstva SR Hrvatske koje se kontinuirano održava svake godine i na kojima su upravo koprivnički kartingaši bili najuspješniji. Od devet održanih prvenstava Koprivničani su devet puta osvojili prvo mjesto i naslov republičkog prvaka, a uspjesi nisu izostali ni na saveznim natjecanjima. Osim toga koprivnički kartingaši nastupali su i na 27 međunarodnih natjecanja, što dovoljno govori o njihovoj izuzetnoj aktivnosti.

Istovremeno, s natjecateljskim nastupima koprivnički kartingaši nisu zapostavili ni rad s najmlađim članovima svog kluba.

ba, a istovremeno su projektirali i izradili novo školsko karting vozilo za obuku i nastupe najmlađih kartingaša, koje je vrlo dobro prihvaćeno među poznavacima ove sportske discipline. U protekla dva desetljeća u Karting klubu »Koprivnica« bez sumnje je bio prisutan entuzijazam, prije svega kod samih natjecatelja, kao i kod onih koji su bili prijatelji ovog sporta. Bezbroj puta kartingaši su sami sudjelovali u organizaciji svojih natjecanja, a gotovo u pravilu izdvajali i vlastita sredstva za nastupe. U nekoliko gradova SR Hrvatske koprivnički kartingaši bili su inicijatori ovog sporta. Tako je uz njihovu stručnu pomoć karting dobio pravo građanstva u Varaždinu, Bjelovaru, Ludbregu, Virovitici i Vukovaru, gdje i danas postoji zanimanje za natjecanje karting vozila. U suradnji s AMD Koprivnica članovi karting kluba radili su na podizanju prometne kulture kod učenika osnovnih škola i tako potvrdili da njihova aktivnost nije samo natjecateljska. Ove godine Karting klub »Koprivnica« očekuje i visoko priznanje »Nagradu AMS Hrvatske«, koja se dodjeljuje za razvoj automoto sporta.

Za razvoj auta

23. KROS DELA V DOMŽALAH:

NAJVEČJA ATLETSKA PRIREDITEV LETA V SLOVENIJI

zanimivo, pa tudi vreme je bilo naklonjeno tako tekmovalcem kot organizatorju.

Reprezentanca občine Domžale je štartala v vseh 14 kategorijah z 42-timi tekmovalci in tekmovalkami. Ob pripravi na tekmovanje smo si želeli, da izboljšamo uvrstitev prejšnjih let. Tako smo želeli 5. ali 6. mesto, kar bi bila velika vzpodbuda da nadaljno delo. Želeni cilj smo celo presegli, saj smo v tako močni konkurenči dosegli celo odlično 4. mesto, takoj za velikimi atletskimi centri kot so: Titovo Velenje, Maribor in Celje. Med posamezniki pa smo osvojili dve prvi mestni. Zmagala sta **pionirka Veronika MIHALEC** in **pionir Damjan BARIČ**.

Že v začetku sem omenil naše združeno delo. Prvih šest tekmovalcev v vsaki kategoriji je prejelo praktična darila, ki so jih zagotovile naslednje delovne organizacije: Toko, Helios, Trak, Tosama, Induplati in Invalidski center iz Mengša. Velika zahvala gre tudi delovnim organizacijama: Univerzale, Papirnici Količevu, Komunalnemu podjetju, Samoupravni komunalni skupnosti Domžale. Posebej gre za njegov trud in pomoč zahvala predsedniku Castnega odbora za izvedbo krosa Delatov. Petru Primožiču, predsedniku Skupščine občine Domžale. V pripravo in izvedbo dosegel največje športne prireditve v občini Domžale (število nastopajočih) niso bili vključeni samo atletski delavci, pomoč so nam nudili taborniki, smučarji, radioamatertjerji, učenci Glasbene šole in skupina mažoretk.

Marian GORZA

BEZ OBZIRA NA PROMJENLJIVE USPJEHE RUKOMETAŠICA »POD-RAVKE«

NAJTROFEJNIJI KOPRIVNIČKI SPORTSKI KOLEKTIV

S pravom se za Rukometni klub »Podravka« govorи da je perjanica ženskog sporta u Podravini. Danas, a i dosadašnjoj 33 godišnjoj djelatnosti, okuplja u svojim redovima najviše ženske omladine. Stručno-pedagoškim i odgojnim radom u RK »Podravka« obuhvaćeno je 160 pionirki u omladinici s kojima radi stručni tim od osam trenera. Osim po masovnosti rukometičice su u Podravini i najzapaženije po rezultatskim uspjesima. U toku bogate povijesti koprivničke su djevojke dvaputa osvajale naslov najboljih u Jugoslaviji. Bilo je to 1966. i 1967. godine. Mala koprivnička sredina bila je pojam rukomet u jugošlavenskim razmjerima. Narančno da je dolazio i do slabijih izdanja pa su »Podravkašice« ispadale iz lige, ali su se nekoliko puta i vraćale u najelitnije društvo jugoslavenskih rukometičica. Prva je liga, izgleda, bio pretežak teret za malu sredinu kao što je Koprivnica pa se »Podravka« već šest godina natječe u Drugoj ligi rukometičica — sjever gdje je uvijek među istaknutijim ekipama. Ženski se rukomet u Koprivnici pretežno oslanja na svoje kadrove i u svojem sastavu pionirki crpio materijal za seniorsku ekipu. Takva orijentacija pokazala se ispravnom, jer su i pionirke u omladinici u republikim i saveznim razmjerima demonstrirale svoju kvalitetu. Kao najznačajniji uspjeh izdvajamo osvojeno prvenstvo Jugoslavije u omladinskoj konkurenciji 1980. godine u Kosovskoj Mitrovici. Nekoliko puta omladinice su bile prvakinja Hrvatske što je uspjelo i pionirkama RK »Podravka« imati širok natjecateljski pogon. Čak tri ekipe uvrštene su u redovna natjecanja. Osim prve postave koja igra u Drugoj ligi — sjever, tu je i druga ekipa koja se natjeće u Hrvatskoj regionalnoj ligi — sjever te treći sastav koji je član Regionalne lige ZO Bjelovar.

Najtrofejniji koprivnički klub finančira se sredstvima SIZ-a za fizičku kulturu općine Koprivnica, ali ipak najveću pomoć imaju od SOUR-a »Podravka« u čijem okrilju su i rukometnašice počele postizati najveće uspjehove. Iz redova koprivničkog ženskog rukometa izašlo je nekoliko istaknutih jugoslavenskih reprezentativki, a Biserka Tomašek i Ana Knežević su i među istaknutim jugoslavenskim sportašima. I bivši selektor jugoslavenske reprezentacije Josip Samardžija najveći je posao obavio u rukometnom sportu baš u Koprivnici.

Danas je Rukometni klub opterećen kao i mnogi sportski kolektivi i nekim objektivnim problemima. Jedan od njih je sva-kako prerano prestajanje igranja rukome-ta. Djevojke kada navrše 20 godina misle da su za rukomet već stare, a pogotovo je veliki problem s onima koje osnuju obitelji. Zbog toga RK »Podravka« svake go-dine obnavlja seniorski sastav koji je to samo po imenu, jer u ovom trenutku od 12 igračica u prvoj ekipi čak je devet ju-niorki. Mala sredina nema mogućnosti za daljnje školovanje pa igračice odlaze u veće gradove, a tada gube kontakt i s ru-kometom. Takva situacija negativno se odražava na stručni rad u klubu jer je on sveden na stalno popunjavanje natjecateljskih sastava bez mogućnosti odgoja generacije na duže vrijeme. Kada je bilo generacijskih slijedova bilo je i velikih rezultata u koprivničkom rukometu. Neka-ko su se svi u Koprivnici pomirili s kon-statacijom da je »Podravka« stabilni dru-goligaš, ali se ne mogu oteti dojmu da bi moglo biti i boljih rukometnih dana. Naz-načka takvih mogućnosti ima, ali bi i više bivših rukometašica, a i više poklonika ru-kometa trebalo prići klubu i vratiti ruko-metu sjaj koji je prije imao.

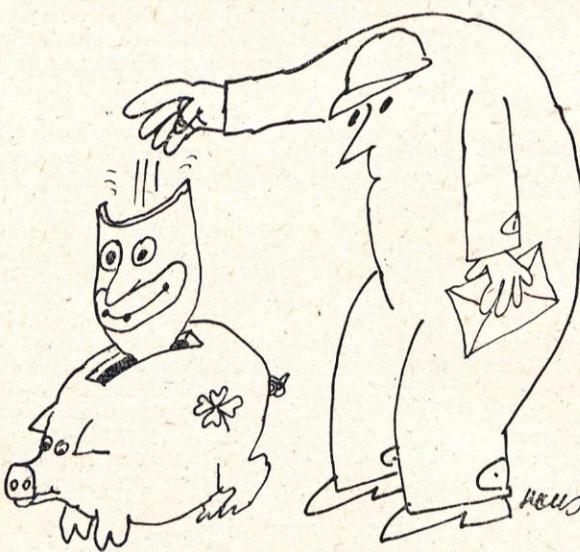
Slavko PETRIĆ

KARIKATURE

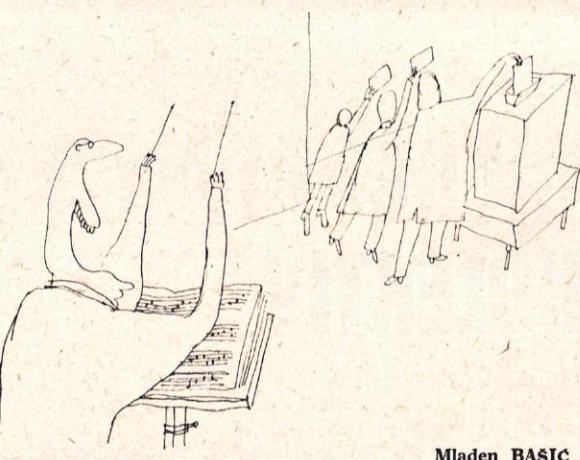

Baš me zanima do kada će »Mi moramo« biti osnovni zaključak naših sjednica

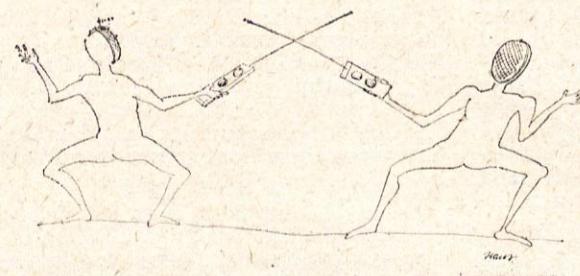
Branko DOLENEC

Ivan HARAMIJA

Mladen BASIC

Ivan HARAMIJA

GLAS PODRAVINE

Izdaje Radna organizacija »Glas Podravine« Informativno-izdavačka djelatnost p. o. Koprivnica, M. Gupca 2. Direktor radne organizacije: ZVONIMIR KUSENICK, Glavni i odgovorni urednik: DRAGAN DESNICA, Predsjednik Izdavačkog savjeta: JOSIP DUSIĆ, Adresa redakcije: Koprivnica 43300, M. Gupca 2, Telefoni: 822-353, 822-686, Radio stanica 821-659. Poštarnina plaćena u gotovini u pošti Koprivnica. Godišnja preplata za SFRJ 40.000, a za inozemstvo 70.000 dinara. Cijena ekonomiske propagande: 2.000 dinara po kvadratnom centimetru, a na prvoj i posljednjoj stranici dvostruko. Cijena malog oglasa: do 10 riječi 7.000 dinara, a svaka daljnja riječ 1.000 dinara. Žiro račun kod SDK, filijala Koprivnica, 32300-603-474 RO »Glas Podravine« Informativno-izdavačka djelatnost Koprivnica. Devizne uplate na račun kod Ljubljanske banke Zagreb s naznakom za Podravsku banku Koprivnica 72100-006 (»Glas Podravine«).

Premko mišljenju Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu br. 98/73. od 19. siječnja 1983. godine list »Glas Podravine« oslobođen je plaćanja osnovnog poreza na promet. Tisk: »Podravka — Industrija hrane«, OOUR »Koprivnička tiskarska Koprivnica«.

META POMET:

Naše vesoljsko mesto...

Vsako mesto mora imeti nekaj, kar je samo njegovo, kar je značilno le za njega, imeti mora svoje srce, dihati mora s svojimi ljudmi. V njem je treba videti njegovo preteklost, se dobro počutiti u sedanjosti in slutiti njegovo prihodnost. A v našem mestu ni vedno tako! Še posebno je hudo, če bi mestece rado prehitro preraslo v nekaj več. Potem postane še bolj smrdno, še bolj provincialno.

Kako je s preteklostjo našega mesta? Slabo! O ja, saj imamo Stob, a ta vidno umira, se podira. Stare, polrazpadle, vlažne, z mahom porasle hišice ovirajo promet in »krasijo« prvi pogled obiskovalca na mesto, saj skozenj pelje vpadnica. Novi pločniki ne bodo nič rešili. Zagotovo pa bo prej ali slej problem rešil domžalski PODIRROMAN, ki že ve, kako se to uredi hitro in poceni.

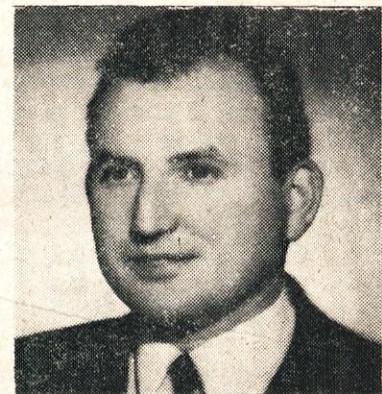
Potem pa pademo naenkrat iz 19. stoletja in v naše vesoljsko mesto. Takšen videz daje naše mestno središče, iz katerega smo odstranili vse, kar je bilo le malo sta-

rejše od dvajsetih let. Kot bi se pač mesto moralno začeti z nami — tam v 70-ih letih — pred tem ni bilo takto ali tako nič vrednega in pomembnega. Sedanjost mesta bi torej lahko poimenovali ZMEŠANO SKRPUCALO. Niti dve stavbi si nista podobni, vse zavito v pločevinaste fasade, kvazimoderne oblike vpijoče kičaste barve (zeleni, oranžni). Hladnost, brezizraznost, nobene skrbi za človeka in njegovo počutje: ni parkov, dreves, klasično topilnih gradbenih materialov (lesa, opeke). Pokojne zelenice, smeti po kotin labirintov, smetnjaki sredi parkirišč... Še posebna »perla« pa je parkirišče, ki čaka na super hotel. Ker bo stal v tako lepem okolju, se investitorji kar prerivajo, kdo bo lahko vložil vanj denar. Ko so v Ljubljani razpravljalni o gradnji hotela, so na Izvrsnem svetu mesta rekli tudi tole: »Se stavljalci predloga so popolnoma pozabili, da je treba vsak prostor napolnit s pravo vsebino, predvsem tako, ki bo središču mesta dajala pravi vredz. »Bomo mi kdaj pomislimi tudi na to?«

Še posebej pa izstopa po »humanosti in funkcionalnosti« najlepša konzerva na balkonu: SPB-1. Množica ljudi na nekaj 100 m², stisnjena med cesto in železnico, sredi hrupa, uradov, bifejev. Kako lepo je pogledati otroke, ki se igrajo po garažah, med avtomobili, v pravčatih labirintih! Seveda pa vse le ni tako tragično. Le v centru mesta nam nekako ni uspelo. So pa zato na obrobju prelepe parcelice, s prečudovitimi hišicami, v miru. Poglejte si samo naselje Mačkovi, kaj vse je zraslo tam. In še vsi spremljajoči objekti so zraven; zelo hitro in brez problemov. Škoda je, da tudi tam smrdi — iz čistilne naprave in bližnje farme seveda.

Hoteli ste nekaj o našem mestu. Tu je! Še najbolje pa bo, da vzarem v roke metlo in začnem čistiti, saj je konec končev povsod na pretek dela in ne nazadnje to mesto imam vendarle zelo rada.

META POMET
domžalska čistilka
umazanega okolja

PRED IZIDOM NOVE
KNJIGE ZGODOVINARJA —
KRONISTA STANETA
STRAŽARJA:

OB BREGOVIH
BISTRICE

Stane Stražar je ustvarjalen človek. Četudi si ustvarja kruh v povsem drugem poklicu, si je v dolgoletnem publicističnem delu zokrožil tak ustvarjalni kronistični opus, da se ga marsikdo ne bi sramoval tudi za delo vsega življenja.

Rodil se je 9. 11. 1929. v kmečki družini v Škocjanu, njegovo pozornost pa so že brž pritegnile Škocjanske drobtinice Leopolda Podregarja s fragmenti iz dela in življenja ljudi njegovega rojstnega kraja. Spominja se prve objave svojega teksta — Janko Kersnik — organizator gasilstva v Črnom grabnu; tekst je objavljen v Gasilskem vestniku. Kasneje je sledilo bogato raziskovalno — publicistično — organizatorsko delo, ki ga je v veliki meri posvetil speleologiji in urejanju konkretnih vprašanj jamarstva v Domžalah. Svoje prispevke je objavljalo od leta 1960. na prej v Naši jamah, Delu, Dnevniku in Občinskom poročevalcu. Družbeno posebno pomemben zgodovinski — raziskovalno pa je pomemben prispevek v njegovem kronističnem delu. V zajetih knjigah je obdelal po vrsti naslednja področja:

- Kronika Doba 1970,
 - Svet pod Taborom 1974,
 - Moravska dolina 1979,
 - Na pomoč 1980,
 - Črni graben 1983,
 - Ob bregovih Bistrice 1988.
- Gradivo za svoja zajetna dela (marsikatero obsegajo več kot 1000 strani), pridobiva iz pisanih virov, kot so školske, cerkvene in društvene kronike, različni arhivi, zelo pomemben vidik pridobivanja informacij pa je stik z ljudmi na terenu, ki so pomembno izvirno dopolnilo pisnim virom.

Med preprostimi ljudmi se Stane Stražar najbolje tudi počuti; kako se tudi ne bi: sam je tudi takl Preprost človek iz ljudstva...

M. B.

občinski
poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA DOMŽALE

Občinski poročevalec, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Domžale, izhaja dvakrat mesečno, vsa gospodinjstva v občini ga dobivajo brezplačno. Glasilo ureja uredniški odbor v sestavi: Marjan Bolhar, Matjaž Brojan, Anton Orel, Marjan Gorza, Pavel Pevec, Franc Tekavec, Vera Vojska, Cveta Zalokar — Oražem.

Glavna urednica: Vera Vojska, tel.: 721-359, **odgovorni urednik:** Matjaž Brojan, tel.: 721-686, **tehnični urednik:** Franc Mazovec, tel. 323-841. **Fotografije:** Vido Repanšek.

Glasilo izhaja v nakladi 15.000 izvodov in ga tiska Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Rokopise sprejema odgovorni urednik, Ljubljanska 34, Domžale, p. p. 20, naročene oglase posredujete v uredništvo, Ljubljanska 34. Uradne ure uredništva: ponedeljak in petek od 10. — 13. ure in sreda od 10. — 13. ure in od 14. — 17. ure. Glasilo je na podlagi sklepa št. 421-1/72 z dne 26. 11. 1974. Sekretariata za informacije izvršnega sveta SR Slovenije oproščeno plačila temeljnega davka od prometnega pisanja.